

Caminar vers Jesucrist

En aquest article contemplem el passatge de l'Evangelí en què Jesús camina sobre les aigües. Ficant-nos en l'escena –com si fóssim un personatge més– comprendrem que al costat d'Ell se superen les dificultats, inseguretats i temors.

02/02/2009

Diversos milers de persones havien escoltat la predicació de Jesucrist i s'havien sadollat dels pans i els peixos que Ell els havia proporcionat,

amb tal abundància que fins i tot havia sobrat una bona quantitat[1]. És de suposar que la sorpresa s'havia apoderat dels Apòstols.

Amb la sorpresa, els embargava també l'alegria els omplia el cor. Un vegada més havien experimentat la proximitat del Senyor. Pot semblar que aquesta nova experiència no hauria de tenir major importància per als qui estaven ja habituats a conviure amb Jesucrist. Però aviat oblidem els moments en què hem palpat la presència de Déu al nostre costat; i per això, com ens tornem a sorprendre i alegrar quan novament la hi percebem.

Quantes vegades notem amb claredat que Déu és al nostre costat, que no ens ha abandonat en un moment important, i el cor se'ns omple d'una alegria i d'una seguretat que no es deuen només al bon resultat d'allò que ens interessava, sinó també -i

principalment- a la consciència que vivim amb el Senyor.

I quantes vegades, tanmateix, ho perdem de vista i deixem que ens tenalli la por que un altre afer important no tingui tan bon fi; com si Déu es pogués oblidar de nosaltres, o com si la creu fos senyal que Ell s'ha allunyat.

Dificultats

Després d'acomiarar la multitud, Jesús va demanar als Apòstols que passessin a l'altra riba del llac mentre Ell dedicava un temps a l'oració[2]. Per a ells, experts com eren, la travessia no presentava una particular dificultat. I encara que així fos, després del que acabaven de viure, quin obstacle podria semblar insuperable?

A poc a poc la barca es va anar apartant de terra, i va arribar un moment en què el progrés es va fer

molt lent. Quan va caure la nit, **la barca es trobava ja al mig del llac, batuda per les ones, perquè el vent els era contrari[3]**: no podien fer-se enrere, però tampoc semblava que avancessin; tenien la impressió que les onades i el vent -les dificultats- havien pres el comandament i ells només podien tractar de mantenir-se a suri.

Es van esglaiar. Que llunyà resultava ara el miracle que havien contemplat poques hores abans! Si almenys el Senyor fos amb ells..., però havia restat a terra. Havia restat, sí, però no els havia deixat sols, no els havia oblidat: encara que ells no ho sabessin, des de la muntanya contemplava la seva dificultat, el seu esforç i la seva fatiga[4].

És fàcil que en els inicis de la vida interior s'experimenti amb una certa claredat el propi progrés: als ulls de qui comença a endinsar-se al mar, la

riba s'allunya ràpidament. Passa el temps i, encara que es continuï lluitant i avançant, no se n'adverteix de manera tan patent. Se senten més les onades i el vent, la riba sembla haver-se quedat fixa en un mateix punt. És el moment de la fe. És el moment de fomentar la consciència que el Senyor no s'ha desentès de nosaltres. És el moment de recordar que les dificultats -el vent i les onades- formen inevitablement part de la vida, d'aquesta existència que hem de santificar i a la qual ens enfrontem sabent-nos molt acompanyats de Jesucrist.

L'experiència de la proximitat de Déu i del poder de la seva gràcia no ens estalvia la tasca d'afrontar les dificultats. No podem pretendre que la percepció sensible d'aquesta experiència sigui permanent; no podem pretendre que, ja que som a prop de Déu, els problemes no ens pesin. Ni tampoc no hem de caure en

l'error de veure'ls com una manifestació que el Senyor s'ha apartat de nosaltres, encara que sigui només una mica i per un temps breu.

Les dificultats són precisament l'ocasió de mostrar fins a quin punt estimem Déu, fins a quin punt som bons, amb l'acceptació serena dels inconvenients que no hem pogut o no hem sabut superar.

Inquietuds

Pere i els altres portaven temps barallant amb el vent i les aigües, i amb la seva pròpia angoixa interior, quan el Senyor va acudir a la seva ajuda[5]. Podia haver-ho fet de moltes maneres: podia haver cancel·lat de seguida la dificultat o presentar-se a la barca sense que el veiessin arribar; però tenia altres ensenyaments que transmetre'ls. Se'ls va acostar caminant sobre el mar.

Era de nit i no resultava fàcil reconèixer-lo. El fet era de per si esglaiador, però a més a més ells estaven ja esglaiats, i la por roba a qui la pateix la serenitat i claredat de judici sobre els esdeveniments que d'alguna manera l'afecten. En aquestes circumstàncies, és comprensible la seva reacció: van començar a cridar.

El Senyor els va tranquil·litzar: Però de seguida els digué: **«Estigueu tranquils! Sóc jo; no tingueu por»**[6]. No va calmar en aquest moment el vent i les onades, però els va donar una llum perquè el seu cor no naufragués: sé que esteu travessant dificultats, però no temeu, continueu lluitant, confieu que Jo no us he oblidat i continuo estant prop.

Pere va tenir una reacció impulsiva: **«Senyor, si sou vós, maneume de venir cap a vós per sobre l'aigua»**[7] . Entre els Apòstols és

gairebé sempre Pere qui es llença, per a bé o per a mal: és ell qui rep les reprimendes més fortes del Senyor[8] i és també ell qui el confessa amb una audàcia que acaba arrossegant els altres en moments difícils[9]. Però la seva iniciativa d'ara resulta sorprenent fins i tot en un caràcter impulsiu: Simó es trobaria en el compromís d'haver de baixar de la barca i recolzar-se en una superfície agitada, incontrolada, impossible de dominar i de preveure.

A la veu del seu Mestre, va treure un peu per la borda, després l'altre i es va posar a caminar vers el Senyor: volia acostar-se a Crist i estava disposat a qualsevol cosa per aconseguir-ho.

Tant de bo els propòsits de més generositat que formulem davant el Senyor en moments d'inquietud, no es quedin en paraules. Tant de bo la nostra confiança en Déu sigui més

forta que la indecisió o el temor a posar-los en pràctica. Tant de bo siguem capaços de treure els nostres peus per la borda, encara que suposi recolzar-los en una base aparentment gens apta per sostenir-nos, i caminem cap a Crist. Perquè per anar cap a Déu cal arriscar, cal perdre la por a les inquietuds, cal estar disposat a jugar-se la vida.

Caminant sobre les aigües, Pere sentia les onades i el vent més que els altres; la seva vida depenia de la fe més que la vida dels altres, precisament perquè havia baixat de la barca i marxava vers Jesucrist. No és aquesta l'arriscada situació del cristià? No estem també nosaltres tractant de caminar cap al Senyor en unes circumstàncies -externes, però també interiors- que en bona part escapen al nostre control?.

Estem més exposats a les onades que els qui, tement enfrontar-se amb la

immensitat del sobrenatural, prefereixen la pobre i aparent seguretat que els ofereix l'àmbit petit de la seva barca. És, llavors, estrany que de vegades notem que el sòl es mou, que tinguem alguna inquietud? Són precisament aquests, moments per prendre consciència una vegada més que vivim de fe; no d'una fe que calma les onades, que elimina la inquietud de caminar sobre elles; sinó més aviat, d'una fe que en aquesta inquietud ens dóna una llum, i que dóna un sentit a aquestes onades.

Per la fe, [els israelites] van creuar el Mar Roig com si fos terra seca, mentre que els egipcis que ho van intentar van ser empassats per les aigües[10]. Sense fe, les dificultats de la vida ens empassen, ens aclaparen, ens enfonsem en elles. Amb la fe no les evitem, però tenim més recursos, sabem que Déu les pot tornar al nostre favor: al poble elegit li

resultaria pesat i aterridor caminar pel fons del mar, amb el perill, a més a més, que els seus enemics els aconseguissin; però a través d'aquesta dificultat i aquesta inquietud van aconseguir la salvació. Al final es comprova que la inquietud de caminar cap a Déu proporciona una base més ferma per edificar la pròpia vida, que l'aparent seguretat que ofereix la barca.

Inseguretats

Pere havia donat ja uns quants passos quan, **en veure la violència del vent, agafà por**. Va començar a enfonsar-se i va demanar ajuda al Senyor. **Jesús estengué la mà i va agafar-lo tot dient-li: «Home de poca fe, ¿per què has dubtat?»**[11].

Home de poca fe. Qui llegeix l'Evangeli es queda sorprès davant aquestes paraules. Fins i tot és possible que se senti aclaparat i es preguntin: si el Senyor recrimina per

la seva falta de fe a qui vencent la por ha baixat de la barca i ha començat a caminar cap a Ell, què podria dir de mi?; em queda alguna esperança que un dia Crist vegi en mi un home o una dona de fe? Però si continua meditant li sorgiran també altres interrogants: és que Jesús esperava que Pere caminés sobre el mar amb tota tranquil·litat, com ho hagués fet sobre terra ferma en un dia plàcid i assolellat? Signifiquen potser les paraules del Senyor que hem de ser impassibles o indiferents davant els problemes? No, perquè el mateix Jesucrist es va angoixar a l'hort davant de quelcom objectivament terrible.

La lluita per viure de fe no té com a meta sentir-se segur davant les dificultats; no és l'intent que no ens afectin les coses, que no ens importi l'important, que no ens dolgui el dolorós, o que no ens preocupi el preocupant. És més aviat l'interès

per no oblidar que Déu mai no ens deixa i aprofitar aquestes circumstàncies difícils per acostar-nos encara més a Ell.

Vertaderament la vida, per si sola estreta i insegura, a vegades es torna difícil. Tanmateix això contribuirà a fer-te més sobrenatural, a veure-hi la mà de Déu: i així seràs més humà i comprensiu amb els qui et volten[12].

És lògic que Pere sentís inquietud, i és lògic que la sentís des dels seus primers passos, perquè allò que estava fent superava les seves capacitats humanes, tant si hi havia vent i onades com si no n'hi havia: no és més fàcil caminar sobre l'aigua sense vent i onades que amb ells. On era, llavors, la falta de fe d'en Pere? Potser no tant en la inseguretat que va sentir, com a dubtar de Crist. Fins aquest instant la seva mirada estava en Ell; se sentia insegur, per

descomptat, però no reparava massa en això perquè el crucial, allò que requeria la seva atenció, eren els seus passos cap al Mestre. De sobte va ser conscient de la seva inseguretat i no es va fiar de Jesús. La inseguretat natural, raonable, va degenerar en por.

Temors

La por tenalla i fa reals problemes que inicialment estaven només en l'imaginació. Algunes coses ens succeeixen perquè tenim por que ens succeeixin: por a tenir una temptació, por a posar-nos nerviosos, por a quedar malament, por a no aconseguir explicar quelcom amb la suficient fermesa, por a no saber enfocar un problema...

Com lluitar? Mirem d'acceptar aquesta inseguretat, perquè només així evitarem que esdevingui objecte de la nostra atenció. No ens ha d'importar com ens sentim mentre

ho fem. Podrem així caminar vers Jesucrist entre les onades i el vent, sense angoixar-nos per la dificultat que això suposa.

Sant Joan escriu en una de les seves epístoles que **en l'amor no hi ha temor, sinó que l'amor perfecte tira fora el temor, (...) i el que tem no és perfecte en l'amor[13]** . A sant Josepmaria li agradava resumir-ho així: **qui té por, no sap estimar[14]**. L'amor i la por pertanyen a ordres diversos, que s'exclouen. Només poden conviure quan l'amor no és perfecte.

La por és un sentiment d'inquietud davant la possibilitat de perdre quelcom que es té o s'anhela posseir en el futur. Ara bé, la inseguretat forma part de la condició humana, del fet que no tenim un domini perfecte ni tan sols sobre nosaltres mateixos. Per això no podem excloure del tot la inseguretat en

aquesta vida. D'una altra manera, l'esperança no existiria com a virtut, perquè on hi ha certesa absoluta no cap l'esperança[15].

L'ordre de l'amor ha d'excloure, per tant, el temor, però no forçosament la inseguretat. Viure en l'ordre de l'amor, perquè la inseguretat no degeneri en por, suposa acceptar-la, assumir-la integrant-la dins una visió més àmplia, dins la confiança en Déu, sense pretendre il·lusòriament excloure-la del tot. No podem aspirar a una seguretat total. La inseguretat que podem sentir davant les nostres poques forces és ocasió de fomentar l'abandó en Déu.

D'aquesta manera, la fe no es veu com un pes, sinó com una llum, com quelcom que assenyala un camí, que ensenya a aprofitar la pròpia misèria per obrir l'ànima a Déu. El cristià no espera de Déu que el faci segur en si mateix; espera que la confiança en

Ell l'ajudi a veure més enllà de la seva inseguretat. Si la nostra mirada no es deté en la pròpia limitació sinó que, sense rebutjar-la, la transcendeix, podem realment excloure el temor i viure en l'ordre de l'amor.

Un home o dona de fe experimenta la inquietud, el dubte, es posa nerviós, sent vergonya, -tem quedar malament- , es veu incapaç... Però accepta aquests sentiments sense donar-los més importància d'aquella que tenen, sense permetre que absorbeixin la seva mirada i li paralitzin; no es rebel·la contra ells, no els veu com una prova de la seva falta de fe, ni deixa que li desanimi el fet de sentir-los; i segueix endavant encara que descobreixi punts de doctrina que ha d'entendre millor, o encara que se senti superat o fora de lloc... o encara que li tremoli la veu. Ha après a no donar especial atenció a aquestes inquietuds. Ha après a

caminar vers Crist entre les onades. I si la força del vent o del mar li impedís veure'l, se sap nen. **Has vist les mares de la terra, amb els braços estesos, seguint els seus petits, quan s'atreveixen, tremolosos, a fer sense ajuda de ningú, les primeres passes -No estàs sol: Maria és al teu costat[16].**

Amb Ella, l'ànima ha après a fiar-se de Déu.

.....

1 Cf. *Mt* 14, 20-21.

2 Cf. *Mt* 14, 22-23.

3 *Mt* 14, 24.

4 Cf. *Mc* 6, 48.

5 Cf. *Mt* 14, 25.

6 *Mt* 14, 27.

7 *Mt* 14, 28.

8 Cf. *Mt* 16, 23; *Mc* 8, 33.

9 Cf. *Mt* 16, 15-16; *Jn* 6, 67-68.

10 *Hb* 11, 29.

11 *Mt* 14, 29-31.

12 *Sant Josepmaria Escrivà, Solc*, n. 762

13 1 *Jo* 4, 18.

14 *Sant Josepmaria Escrivà, Forja*, n. 260.

15 Cf. *Rm* 8, 24.

16 *Sant Josepmaria Escrivà, Camí*, n. 900.